

Čertova skála

(aneb Kam jsme to jen zakopali?)

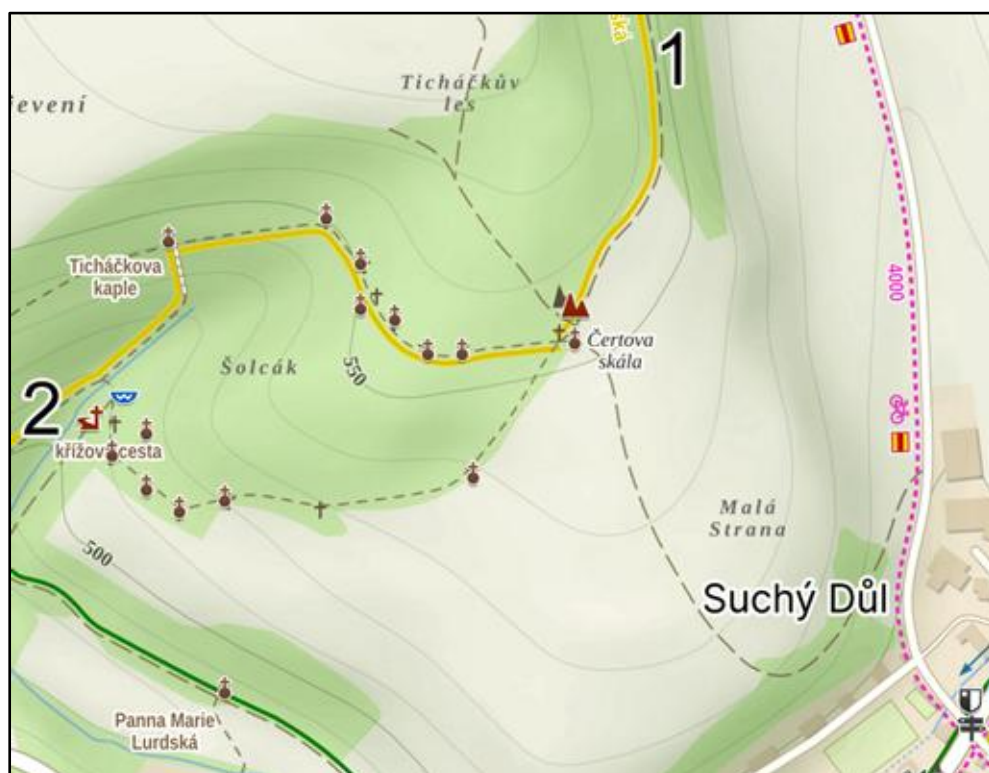
K Čertově skále se vztahuje několik pověstí. Podle jedné z nich toto skalisko v dávných dobách sloužilo náboženským účelům. Stával prý na něm železný kalich a pod ním kamenný oltář. V dobách pronásledování se tu konaly pobožnosti tajných evangelíků, z nichž se prý mnozí v těchto místech loučili s vlastní před odchodem do exilu. V blízkosti této nápadné skály prý také zakopávali své poklady, aby je po návratu snadno našli. Ač se však našlo mnoho takových, kteří v okolí kopali, aby přišli snadno k bohatství, nikdo žádné peníze nenalezl. Snad dodnes v zemi čekají na potomky svých pravých majitelů.

Vysvětlivky

- Pokud byl na skalce kalich a oltář, pak by to značilo, že u skalky docházelo ke scházení evangelíků (v západních zemích byly ve středověku označovány za protestanty), či bratří husitských, později členů církve československé, kteří měli právě ve znaku husitský kalich. K pronásledování evangelíků docházelo hlavně ze strany církve katolické, kvůli tomu, že evangelíci poukazovali často na odklon katolíků od svatého písma, že je více zajímavý majetek a vyzdobené kostely, než šíření poselství. V Království Českém se evangelíci poprvé objevili v 15. století a jejich pronásledování skončilo až díky Tolerančnímu patentu z roku 1781, který vydal císař Josef II., když uznal evangelické vyznání za zákonné. Pokud tedy to, co je v pověsti uvedeno, opravdu proběhlo, muselo k tomu dojít mezi 15. stoletím až rokem 1781.
- Pokud se v okolní půdě kolem Čertovy skály někde nacházejí zakopané mince evangelíků, kteří utíkali před pronásledováním do exilu, pak by případný

nálezce mohl najít tyto základní mince:
15. st. groše
16. st. groše a krejčary
17. st. tolary a dukáty
18. st. zlatý florin

1 - směr Hlavňov
2 - směr Police n/M

Z geologického hlediska tuto osamocenou skalní věž tvoří hrubozrnné arkózovité pískovce jizerského souvrství středního turonu (93,9 - 89,8 milionů let zpátky), které na rozdíl od adršpašských křemenných pískovců obsahují kromě křemene i živce (okolo 5%). Kyjovitý tvar skály je dán různou odolností pískovcového materiálu vůči povětrnostním podmínkám. Užší spodní část tvoří méně odolný, tenče vrstvený pískovec. Horní partie jsou kompaktnější. Skalní povrch rozčlenilo zvětrávání do pestré mozaiky voštin, tedy jamek, dutinek, důlků a prohlubní, připomínající často včelí plásty, ouška nebo kukaně. Na skále jsou patrné i projevy proželeznění v podobě rezavých zpevněných povlaků (inkrustací), způsobených vysrážením nahromaděných železitých roztoků. Čertova skála je obdobou skalních hřibů vyskytujících se v okolí Slavného a dále pak ve Stolových horách v sousedním Polsku. Tyto pískovce, které se těží v lomech v Božanově a Radkově, se často používají jako stavební a dekorační kameny. Můžete si je prohlédnout (u nedaleké) dřevěné kapličky na podezdívce nebo na dlažbě kolem ní (Ticháčkova kaple).

Klub přátel turistiky TJ Spartak Police nad Metují pořádá na Silvestra procházku k Čertově skále. Účastníci jsou přivítáni čertem a jeho pomocníky, podává se tradiční čertův mok a opékají se buřty přímo pod skálou (tak a teď každému dojde, že skála není očerněná od čertů z pekla, ale od toho silvestrovského opékání buřtů).

Milan Škoda (31. 01. 2024)

- průvodce Broumovskem <http://www.milan-skoda.cz/broumovsko.htm>

- facebook <https://www.facebook.com/milan.skoda.9862/>

zdroj: Police nad Metují a okolí v lidových vyprávěních od Evy Koudelkové

zdroj: naučná tabule u Čertovy skály

fotografie: Milan Škoda (15. května 2021 + 31. prosince 2023)